Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

zo 16. júla 2020 *

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Colná únia – Colný kódex Spoločenstva – Nariadenie (EHS) č. 2913/92 – Kontrola tovaru – Žiadosť o preskúmanie colného vyhlásenia – Následná kontrola“

Vo veci C-496/19,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (Krajská daňová komisia v Kampánii – pobočka v Salerne, Taliansko) z 29. septembra 2017 a doručený Súdnemu dvoru 25. júna 2019, ktorý súvisí s konaním:

Antonio Capaldo SpA

proti

Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predsedníčka ôsmej komory L. S. Rossi, sudcovia J. Malenovský a N. Wahl (spravodajca),

generálny advokát: M. Bobek,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Antonio Capaldo SpA, v zastúpení: P. Giordano, R. Salzano, avvocati, a D. De Rosa,

– talianska vláda, v zastúpení: G. Palmieri, splnomocnená zástupkyňa, za právnej pomoci G. Albenzio, avvocato dello Stato,

– Európska komisia, v zastúpení: F. Clotuche-Duvieusart, M. Salyková a C. Sjödin, splnomocnené zástupkyne,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: taliančina.

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 78 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva (Ú. v. ES L 302, 1992, s. 1; Mim. vyd. 02/004, s. 307, ďalej len „colný kódex“).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporov medzi spoločnosťou Antonio Capaldo SpA a Agenzia delle dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Salerno (Agentúra pre clá a monopoly – Colný úrad Salerno, Taliansko) (ďalej len „colný úrad“) vo veci preskúmania colných vyhlásení tejto spoločnosti.

Právny rámec

3 Článok 62 colného kódexu stanovuje:

„1. Písomné colné vyhlásenie musí byť podané na tlačive, ktoré zodpovedá úradnému vzoru stanovenému pre tento účel. Musí byť podpísané a musí obsahovať všetky náležitosti nevyhnutné pre uplatňovanie predpisov upravujúcich colný režim, do ktorého je tovar navrhovaný v colnom vyhlásení.

2. K písomnému colnému vyhláseniu musia byť pripojené všetky doklady, ktorých predloženie je nevyhnutné pre uplatňovanie predpisov upravujúcich colný režim, do ktorého je tovar navrhovaný v colnom vyhlásení.“

4 Článok 65 tohto kódexu stanovuje:

„Deklarantovi môže byť na základe jeho žiadosti povolené, aby opravil jeden alebo viac údajov uvedených v colnom vyhlásení po tom, ako bolo prijaté colnými orgánmi. [Opravou však nesmie byť rozšírená pôsobnosť colného vyhlásenia na iné tovary ako tie, ktoré boli v pôvodnom vyhlásení. – *neoficiálny preklad*]

Žiadna oprava colného vyhlásenia sa však nepovolí, ak o jej vykonanie deklarant požiada po tom, ako colné orgány:

a) oznámili deklarantovi, že vykonajú prehliadku tovaru; alebo,

b) zistili, že uvedené údaje sú nesprávne; alebo,

c) už tovar prepustili.“

5 Článok 78 uvedeného kódexu stanovuje:

„1. Po prepustení tovaru môžu colné orgány z vlastného podnetu alebo na žiadosť deklaranta colné vyhlásenia opraviť.

2. Po prepustení tovaru môžu colné orgány kontrolovať obchodné doklady a iné údaje vzťahujúce sa k dovozným alebo vývozným operáciám s tovarom alebo k následným obchodným operáciám s týmto tovarom s cieľom presvedčiť sa o správnosti údajov uvedených v colnom vyhlásení. Kontrolu je možné vykonať u deklaranta alebo inej osoby, ktorá sa priamo alebo nepriamo obchodne podieľa na uvedených operáciách, alebo u akejkoľvek inej osoby, ktorá má u seba uvedené doklady a údaje na obchodné účely. Colné orgány môžu taktiež prehliadať tovar, pokiaľ ho ešte je možné predložiť.

3. Ak výsledky preskúmania colného vyhlásenia alebo následnej kontroly nasvedčujú tomu, že predpisy upravujúce príslušný colný režim boli uplatnené na základe nesprávnych alebo neúplných údajov, colné orgány v súlade s vydanými predpismi môžu prijať opatrenia nevyhnutné na nápravu, pričom zoberú do úvahy nové informácie, ktoré majú k dispozícii.“

Spor vo veci samej a prejudiciálna otázka

6 Žalobkyňa vo veci samej v priebehu roka 2011 doviezla z Číny záhradné altánky, z ktorých niektoré pozostávali zo železnej konštrukcie a iné z hliníkovej konštrukcie. V colnom vyhlásení ich uviedla pod kódom colného sadzobníka 6306 12 00 00, ktorý pre dotknutý tovar stanovuje colnú sadzbu vo výške 12 %. Pod tým istým kódom colného sadzobníka uskutočnila ďalšie dovozy.

7 V nadväznosti na vnútorný audit vykonaný colnou poradenskou kanceláriou sa však žalobkyňa vo veci samej domnievala, že kód colného sadzobníka priradený týmto záhradným altánkom nebol správny. Podľa tejto žalobkyne záhradné altánky so železnou konštrukciou mali byť zaradené pod kódom colného sadzobníka 7308 90 99 00, ktorý stanovuje nulovú colnú sadzbu, a altánky s hliníkovou konštrukciou pod kódom colného sadzobníka 7610 90 99 00, ktorý stanovuje colnú sadzbu 6 %.

8 Žalobkyňa vo veci samej následne podala na colný úrad dve žiadosti s cieľom dosiahnuť jednak preskúmanie svojich colných vyhlásení a jednak vrátenie súm, ktoré by podľa jej názoru nemusela zaplatiť z titulu cla a dane z pridanej hodnoty, ak by bol použitý kód colného sadzobníka, ktorý navrhuje. Colný úrad tieto žiadosti zamietol.

9 Žalobkyňa vo veci samej napadla rozhodnutia zamietajúce uvedené žiadosti na Commissione tributaria provinciale di Salerno (Provinčná daňová komisia Salerno, Taliansko). Na tomto súde colný úrad odôvodnil zamietnutie tých istých žiadostí jednak tvrdením, že nebol povinný vyhovieť žiadosti o preskúmanie, ktorá mu bola predložená, a jednak, že zvolená colná položka bola správna. Pokiaľ ide o žiadosť o preskúmanie, zdôraznil, že dovoz rovnakého druhu bol predmetom fyzickej prehliadky a že táto kontrola nebola spochybnená colným deklarantom zastupujúcim žalobkyňu vo veci samej.

10 Commissione tributaria provinciale di Salerno (Provinčná daňová komisia Salerno) rozhodnutím z 25. februára 2015 zamietla žalobu, ktorá jej bola predložená, pričom v podstate zopakovala tvrdenia colného úradu. Žalobkyňa vo veci samej podala proti tomuto rozhodnutiu odvolanie na Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (Krajská daňová komisia v Kampánii – pobočka v Salerne, Taliansko).

11 Okrem toho žalobkyňa vo veci samej je účastníkom ďalších dvoch odlišných sporov, ktoré sú tiež predmetom odvolania na tomto poslednom uvedenom súde. Táto žalobkyňa podala tak na jednej strane žalobu proti rozhodnutiu z 26. februára 2015 týkajúcu sa podobného sporu, ktorým Commissione tributaria provinciale di Salerno (Provinčná daňová komisia Salerno) podobne zamietla jej žiadosť. Na druhej strane v podobnom prípade colný úrad podal žalobu proti rozhodnutiu z 15. júna 2015, ktorým tento posledný uvedený súd v inom zložení naopak vyhovel žalobe, ktorú podala žalobkyňa vo veci samej.

12 Vnútroštátny súd rozhodol spojiť tieto tri veci na účely jediného rozhodnutia.

13 Za týchto okolností Commissione tributaria regionale della Campania – sezione staccata di Salerno (Krajská daňová komisia v Kampánii – pobočka v Salerne) rozhodla prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru túto prejudiciálnu otázku:

„Bráni fyzická prehliadka tovaru vykonaná pri jeho dovoze začatiu konania vo veci preskúmania colného výmeru podľa článku 78 [colného kódexu]?“

O prípustnosti návrhu na začatie prejudiciálneho konania

14 Talianska vláda tvrdí, že návrh na začatie prejudiciálneho konania je neprípustný. V prvom rade tvrdí, že položená otázka nie je relevantná na účely riešenia sporov vo veci samej. Vnútroštátny súd sa totiž nesprávne domnieval, že colný úrad nezačal postup preskúmania. V skutočnosti tento úrad začal tento postup a dospel k záveru v neprospech žalobkyne vo veci samej bez toho, aby konštatoval, že fyzická kontrola tovaru sama osebe umožňuje vylúčiť preskúmanie uskutočnených vyhlásení.

15 Po druhé tento súd porušil svoju úlohu tým, že nedodržal svoju povinnosť predbežne overiť, či colný úrad správne uplatnil svoju voľnú úvahu v rámci postupu preskúmania colných vyhlásení.

16 V súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora prináleží iba vnútroštátnemu súdu, ktorý prejednáva spor a ktorý nesie zodpovednosť za následné súdne rozhodnutie, aby so zreteľom na osobitosti veci posúdil tak potrebu rozhodnutia v prejudiciálnom konaní na vydanie svojho rozsudku, ako aj relevantnosť otázok, ktoré kladie Súdnemu dvoru. Preto pokiaľ sa predložené otázky týkajú výkladu alebo platnosti právneho predpisu Únie, Súdny dvor je v zásade povinný rozhodnúť. Z toho vyplýva, že pri otázkach položených vnútroštátnymi súdmi platí domnienka relevantnosti. Súdny dvor môže odmietnuť návrh na začatie prejudiciálneho konania podaný vnútroštátnym súdom len vtedy, ak je zjavné, že požadovaný výklad právneho predpisu Únie nemá nijakú súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej, ak ide o hypotetický problém alebo ak Súdny dvor nedisponuje skutkovými ani právnymi podkladmi potrebnými na užitočnú odpoveď na otázky, ktoré mu boli položené (rozsudky zo 16. júna 2015, Gauweiler a i., C-62/14, EU:C:2015:400, body 24 a 25; z 2. októbra 2018, Ministerio Fiscal, C-207/16, EU:C:2018:788, bod 45, ako aj z 19. decembra 2019, Dobersberger, C-16/18, EU:C:2019:1110, body 18 a 19).

17 V prejednávanej veci sa položená otázka týka súladu rozhodnutí prijatých príslušnými vnútroštátnymi colnými orgánmi s článkom 78 colného kódexu. Za týchto podmienok nie je zjavné, že by požadovaný výklad práva Únie nemal žiadnu súvislosť s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej. Domnienka relevantnosti, ktorá sa vzťahuje na návrh na začatie prejudiciálneho konania, teda nie je vyvrátená námietkami vznesenými talianskou vládou, ktoré v podstate spočívajú v spochybnení jednak skutkového rámca, ktorý vnútroštátny súd vymedzuje na svoju vlastnú zodpovednosť a ktorého správnosť Súdnemu dvoru neprináleží preverovať, a jednak zákonnosti rozhodnutia vnútroštátneho súdu, ktorú tiež neprináleží Súdnemu dvoru posúdiť.

18 Návrh na začatie prejudiciálneho konania je preto prípustný.

O prejudiciálnej otázke

19 Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 78 colného kódexu vykladať v tom zmysle, že bráni prípadnému preskúmaniu colného vyhlásenia, ak bol dotknutý tovar pri predchádzajúcom dovoze bez námietok podrobený fyzickej prehliadke potvrdzujúcej jeho nomenklatúrne zaradenie.

20 V prvom rade treba zdôrazniť, že znenie článku 78 colného kódexu neobsahuje ani obmedzenie možnosti colných orgánov opakovať preskúmanie alebo následnú kontrolu v zmysle odsekov 1 a 2 tohto článku, ani obmedzenie, pokiaľ ide o nimi prijaté opatrenia nevyhnutné na nápravu situácie upravenej v odseku 3 uvedeného článku.

21 V druhom rade tak samotný účel colného kódexu, ktorým je zabezpečenie riadneho uplatňovania sadzieb, ktoré sú v ňom upravené, ako aj osobitná logika článku 78 tohto kódexu spočívajúca v prispôsobení colného konania skutočnej situácii pomocou opravy vecných chýb alebo opomenutí, ako aj chýb vo výklade uplatniteľného práva, svedčia v neprospech výkladu tohto článku, ktorý

všeobecne vylučuje, aby colné orgány uskutočnili preskúmanie a iné následné kontroly colných vyhlásení s cieľom prípadnej nápravy situácie (rozsudok z 10. decembra 2015, Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, bod 26 a citovaná judikatúra).

22 Na rozdiel od opravy stanovenej v článku 65 colného kódexu, ktorú jednostranne vykonal deklarant pred prepustením tovaru, sa preskúmanie uskutočnilo po prepustení tovaru, čím sa odôvodňuje, že colné orgány disponujú určitou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o možnosť vykonať alebo nevykonať požadované preskúmanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. októbra 2005, C-468/03, Overland Footwear, EU:C:2005:624, bod 66).

23 Nič to však nemení na tom, že táto miera voľnej úvahy je ohraničená.

24 V prvom rade, ak bola podaná žiadosť o preskúmanie, colné orgány sú povinné preskúmať otázku, či je alebo nie je potrebné vykonať toto preskúmanie, berúc do úvahy najmä možnosť posúdiť v praxi, či je táto žiadosť dôvodná alebo nie a po skončení tohto preskúmania musia, s výhradou súdneho preskúmania, buď zamietnuť žiadosť deklaranta odôvodneným rozhodnutím, alebo vykonať požadovanú preskúmanie (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. októbra 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, body 46 až 52).

25 Ďalej, ak z preskúmania, ktoré vykonajú, vyplynie, že predpisy upravujúce príslušný colný režim boli uplatnené na základe nesprávnych a neúplných údajov, colné orgány musia v súlade s článkom 78 ods. 3 colného kódexu prijať opatrenia nevyhnutné na nápravu situácie, pričom zohľadnia nové skutočnosti, ktoré majú k dispozícii (rozsudok z 10. decembra 2015, Veloserviss, C-427/14, EU:C:2015:803, bod 24 a citovaná judikatúra).

26 V tejto súvislosti treba zdôrazniť, že pojmy „nesprávne alebo neúplné údaje“ uvedené v tomto článku 78 ods. 3 treba vykladať ako pojmy zahŕňajúce tak vecné chyby a opomenutia, ako aj chyby vo výklade uplatňovaného práva (rozsudky z 20. októbra 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, bod 63, a z 10. júla 2019, CEVA Freight Holland, C-249/18, EU:C:2019:587, bod 32). V dôsledku toho colné orgány nemôžu zamietnuť žiadosť o preskúmanie len z dôvodu, že dovozca nenapadol predbežnú kontrolu bez toho, aby porušil účel článku 78 colného kódexu.

27 Napokon ak dovozné clo zaplatené deklarantom prevyšuje clo, ktoré sa malo zaplatiť na základe právnych predpisov v okamihu jeho splatnosti, opatrením potrebným na nápravu situácie môže byť len vrátenie preplatku (rozsudok z 20. októbra 2005, Overland Footwear, C-468/03, EU:C:2005:624, bod 53).

28 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že fyzická prehliadka tovaru vykonaná pri jeho dovoze nemôže sama osebe brániť začatiu postupu preskúmania colného vyhlásenia stanoveného v článku 78 colného kódexu.

29 Na položenú otázku treba odpovedať tak, že článok 78 colného kódexu sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni začatiu postupu preskúmania colného vyhlásenia, ktoré stanovuje, aj keď bol dotknutý tovar pri predchádzajúcom dovoze bez námietok podrobený fyzickej prehliadke potvrdzujúcej jeho nomenklatúrne zaradenie.

O trovách

30 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Článok 78 nariadenia Rady (EHS) č. 2913/92 z 12. októbra 1992, ktorým sa ustanovuje Colný kódex spoločenstva, sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni začatiu postupu preskúmania colného vyhlásenia, ktoré stanovuje, aj keď bol dotknutý tovar pri predchádzajúcom dovoze bez námietok podrobený fyzickej prehliadke potvrdzujúcej jeho nomenklatúrne zaradenie.

Podpisy